

KVINNHERAD KOMMUNE

ÅRSMELDING 2012

KONTROLLUTVALET I KVINNHERAD KOMMUNE

1 Føremål og oppgåver for kontrollutvalet

I 2012 vedtok kommunestyret reglement for alle politiske utval i Kvinnherad. Reglement for kontrollutvalet var ein del av dette. Her finn ein kva som skal vera kontrollutvalet sitt føremål:

«Lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommunar og fylkeskommunar (Kommunelova) i tillegg til "Forskrift om revisjon" og "Forskrift om kontrollutval" fastsett av kommunaldepartementet den 15. juni 2004 med heimel i nemnde lov er bindande og gjeld i sin heilskap.

§ 1 Kontrollutvalet sitt føremål

Kontrollutvalet skal føre tilsyn med den kommunale forvaltninga på vegne av kommunestyret, irekna å sjå til at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning.

Utvalet skal gjennom sitt arbeid sørgja for at innbyggjarane og andre interessentar har tillit til Kvinnherad kommune, og at kommunen leverer sine tenester og utfører sitt mynde effektivt og målretta i samsvar med lov, forskrift og andre reglar, samt kommunestyret sine føresetnader og vedtak. Utvalet skal framstå som eit kompetent, uavhengig, objektivt og synleg organ med høg integritet.

Det er berre kommunestyret som kan pålegge kontrollutvalet oppgåver utanom dei oppgåvene som er lovfesta.»

Det står vidare i reglementet for kontrollutvalet at: «Kontrollutvalet skal utarbeida årsmelding for eiga verksemd. Årsmeldinga vert lagt fram for kommunestyret til avgjerd.»

Kontrollutvalet legg med dette fram si årsmelding for 2012.

2 Samansetjing av kontrollutvalet

Kontrollutvalet er slik samansett for valperioden 2011 – 2015:

Medlemmer:

Frøydis Fjellhaugen (Ap) (nestleiar)
Sigmund Nordfonn (Frp)
Kristin Tufta Kirknes (V)

Sølvi Ulvenes (H) (leiar)
Are Traavik (Sp)

Varamedlemmer:

Marit Sofie Lea (Ap)
Ove Lemica (Frp)
Inger Lill P. Ersland (V)
Christian Nupen (Ap)
Inge Johansen (Frp)

Björg Tveitnes Våge (Krf)
Herlaug Skjelnes (H)
Hans Berge (Sp)
Hilde Eikeland (H)

I 2012 har eit av medlemmane, Kristin Tufta Kirknes (V), fått innvilga fritak for vervet sitt i kontrollutvalet. I staden er Annemor Ekeland (V) innvalgt som kontrollutvalsmedlem.

I følgje lova skal minst ein av medlemmane i kontrollutvalet og vera medlem av kommunestyret. Sølvi Ulvenes er kommunestyremedlem.

3 Om verksemda til kontrollutvalet i 2012

- Kontrollutvalet i Kvinnherad hadde 6 møter i 2012, og handsama 42 saker.
- Kontrollutvalet har opne møter.
- Ordføraren har møterett i kontrollutvalet og har møtt på nokre møter.
- Rådmann og andre tilsette i kommunen har møtt når dei har vorte innkalla til møter
- Revisjonen har og møtt på møta i kontrollutvalet
- Kontrollutvalet har fått tilgang til den informasjonen det vart bede om.

Av viktige saker kan nemnast:

- Årsmelding og rekneskap for Kvinnherad kommune for 2011
- Årsmelding for kontrollutvalet for 2011
- Gjennomføring av prosess med planar for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.
- Sunnhordland Interkommunale Miljøverk (SIM) – Rapport etter selskapskontroll.
- Budsjetframlegg for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen
- Oppfølging av tidlegare saker og forvaltningsrevisjonar
- Årsmelding og kontrollrapport vedkomande skatteoppkrevjarfunksjonen for 2011.
- Utvalet har og som faste punkt på saklista – meldingar, orienteringssaker og gjennomgang av møteprotokollar frå kommunestyret, formannskapet og hovudutvala.

4 *Sekretariatsordninga*

I kommunelova § 77 pk.10 står det at kommunestyret skal sørgja for sekretærbistand til kontrollutvalet. Sekretærfunksjonen kan ikkje leggst til kommunen sin administrasjon.

Forskrift om kontrollutval § 20 seier at kommunestyret skal sørgja for at kontrollutvalet har sekretariatsteneste som tilfredstiller utvalet sitt behov. Sekretariatet skal til ei kvar tid yte kontrollutvalet den bistand som kontrollutvalet har trong for.

Sekretariat for kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune utfører sekretariatstenesta for kontrollutvalet i Kvinnherad kommune. Kari Nygard har vore sekretær på alle møta.

Sekretariat for kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune er også sekretariat for kontrollutvalet i fylkeskommunen, samt kontrollutvala i desse kommunane: Stord, Fitjar, Bømlo, Tysnes, Austevoll, Ulvik, Eidfjord, Kvam, Ullensvang, Odda, Voss, Fusa, Øygarden, Sund, Os og Samnanger. Sekretariatet er og sekretariat for Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT).

5 *Forum for kontroll og tilsyn (FKT)*

FKT er ein landsomfattande organisasjon som har som oppgåve å vera møte- og kompetanseplass, først og fremst for kontrollutvala, men også for deira sekretariat. Kontrollutvalet i Kvinnherad kommune er medlem i FKT.

Det vert skipa til årleg fagkonferanse, og i 2012 vart den arrangert i Trondheim. På heimesida til FKT vert det mellom anna samla aktuell informasjon og døme på rapportar etter arbeid med forvaltningsrevisjon og selskapskontroll frå kommunane.

6 *Revisjonstenesta*

Kontrollutvalet skal på vegne av kommunestyret ha tilsyn med den kommunale forvaltninga. Utvalet må halda seg orientert om kva saker revisjonen arbeider med og føra tilsyn med at revisjonsarbeidet er à jour og føregår i samsvar med forskrift og vedtak.

Deloitte AS er revisor for Kvinnherad kommune. Avtalen er inngått første gong 01.01.06. Ny avtale er inngått etter utlysing av revisjonstenester for ny avtaleperiode, og gjeld fram til 30.06.15, med opsjon for kommunen til å forlenga avtalen med to år.

Deloitte har lagt fram revisjonsmelding, slik kravet er, samt rapportar og annan informasjon om revisjonen sitt arbeid. På grunnlag av revisjonen sine rapportar, rekneskapsplan og annan informasjon, har utvalet ført tilsyn med at forvaltninga er i samsvar med gjeldande lover, forskrifter og vedtak. Utvalet skal vidare i samarbeid med revisjonen gjennomføra ei systematisk vurdering av bruk og forvaltning av dei kommunale midlar, med utgangspunkt i oppgåver, ressursbruk og oppnådde resultat (forvaltningsrevisjon).

Til dagleg er det den valde revisor som utfører tilsynet og kontrollen mot kommunen, men kontrollutvalet har eit eige ansvar med å sjå til at arbeidet vert tilfredstillande utført. Kommunelova stiller krav om at utvalet sjølv må visa ei aktiv haldning. For å få utført det arbeid utvalet er pålagt, er ein avhengig av god kommunikasjon med kommunestyret, administrasjonen i kommunen og revisor. Samarbeidet har vore godt med dei aktuelle aktørar i 2012. Ansvarleg revisor har vore partner i Deloitte Else Holst Larsen, som i tråd med regleverket har lagt eigenvurdering for at Deloitte er uavhengig i høve til Kvinnherad kommune, fram for kontrollutvalet.

7 Opplæring

Sekretariatet for kontrollutvalet ønskjer å bidra til så god overgang som mogeleg frå ein kontrollutvalsperiode til den neste. Som eit tiltak i så måte, blei det arrangert to-dagars folkevaldopplæring for kontrollutval i Hordaland på Solstrand. Representantar frå Deloitte stod for alle foredraga. Opplæringa tok utgangspunkt i «Kontrollutvalsboka». Denne boka er det Deloitte som har utarbeida på oppdrag av Kommunal- og regionaldepartementet. Alle medlemmene i kontrollutvalet i Kvinnherad kommune deltok på opplæringa.

Som ledd i folkevaldopplæringa er det og gjennomført ein presentasjon av kontrollutvalet for kommunestyret 22.03.12. Sekretariatet orienterte då om roller, ansvar og oppgåver som er mellom aktørane i kontroll- og tilsynsarbeidet; kontrollutvalet, revisjonen, kommunestyret og administrasjonen i kommunen.

8 Kontrollutvalet på Kvinnherad kommune si heimeside og bruk av lese Brett på møter.

Kontrollutvalet har i 2012 arbeid med å få på plass betre informasjon om kontrollutvalet, og lettare tilgang til den på Kvinnherad kommune si heimeside. Dette er nå stort sett kome på plass, og innkallingar og møteprotokollar frå møta er tilgjengeleg på heimesida.

Kommunestyret, alle hovudutval, og også kontrollutvalet har teke i bruk lese Brett i 2012. For å nytta denne arbeidsmåten i politiske utval er det lagt til rette både med opplæring og tilrettelegging på heimesida frå kommunen si side. Kontrollutvalet vil følgja opp, også i tida som kjem, korleis arbeidet med tilrettelegging og lettare tilgjenge til opplysningar / henting av aktuelle dokument på heimesida til kommunen, vert tilrettelagt på ein god måte.

9 Arbeid med forvaltningsrevisjon.

Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2012 – 2016

Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar § 10 om Plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon lyd slik:

”Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegere til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.”

På bakgrunn av dette gjennomførte Deloitte i 2012, på bestilling frå kontrollutvalet, ein analyse av Kvinnherad kommune si totale verksemd for å m.a. få fram kor det ligg risikoar for at ting kan gå galt eller at innbyggjarane ikkje får dei tenestene dei har krav på. Analysen var med på å identifisere behov for gjennomføring av forvaltningsrevisjon i kommunen. I gjennomføringa av dette arbeidet nytta Deloitte involvering av både administrasjon, politisk nivå og prosess i kontrollutvalet.

Resultatet av arbeidet vart plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2012 – 2016 som inneheld desse forvaltningsrevisjonsprosjekta i prioritert rekkefølge:

1. Forvaltningsrevisjon av vedtaksoppfølging
2. Forvaltningsrevisjon av internkontroll
3. Forvaltningsrevisjon av intern kontroll og regeletterleving i pleie- og omsorgstenesta
4. Forvaltningsrevisjon av økonomistyring
5. Forvaltningsrevisjon av tilpassa opplæring og spesialundervisning
6. Forvaltningsrevisjon av plan- og byggesaker
7. Forvaltningsrevisjon av byggeprosjekt

Planen vart handsama i kommunestyret 14.06.12, og det vart fatta slikt vedtak:

1. *«Framlegg til plan for forvaltningsrevisjon vert vedteken slik den ligg føre.*
2. *Planen erstattar tilsvarende plan for perioden 2008 – 2012.*
3. *Planen gjeld for resten av valperioden, 2011 – 2015, og fram til ny plan etter intensjonen vert vedteken i 2016.*
4. *Kommunestyret delegerer mynde til kontrollutvalet med å foreta endringar og omprioriteringar i planen, samt til å kunna definera og avgrensa konkrete prosjekt innafor dei utvalde områda i planen.*
5. *Planen skal reviderast og evaluerast minst ein gong i valperioden. Kommunestyret delegerer mynde til kontrollutvalet til å gjera denne "revisjonen" og evalueringa.*
6. *Kontrollutvalet skal rapportere resultatet av forvaltningsrevisjonar til kommunestyret minst ein gong kvart år. Viktige revisjonsrapportar skal leggjast fram for kommunestyret etter kvart.»*

Kontrollutvalet har arbeidd vidare ut frå planen som vart vedteke i kommunestyret. Ut frå opplysningar som kontrollutvalet henta inn, og drøftingar i utvalet, vedtok utvalet hausten 2012 å prioritera forvaltningsrevisjonsprosjekt om «Internkontroll».

Føremål og problemstillingar som skal ligga til grunn for arbeidet med prosjektet er:

«Føremålet med forvaltningsrevisjonen innan internkontroll i Kvinnherad kommune er å vurdere om kommunen har etablert eit tenleg internkontrollsystem i tråd med kommunelova § 23.2, lokale reglar og politiske vedtak. Med bakgrunn i føremålet er det formulert følgjande problemstillingar:

- *Korleis sikrar rådmannen ei heilskapleg tilnærming til styring og kontroll i kommunen?*
 - *Er rollar og ansvar tydeleg definert?*
 - *I kva grad er det etablert ei rapportering som gjer det mogleg å ha oversikt og kontroll med kommunen si verksemd?*
- *Korleis vert risikovurderingar nytta i internkontrollen i kommunen?*
- *Er det etablert eit tenleg system for avviksmelding?*
- *Korleis vert internkontrollen dokumentert?*
- *I kva grad vert internkontrollsystemet brukt av dei tilsette?*
 - *Er internkontrollsystemet kjend i organisasjonen?*
 - *Er det tilstrekkeleg ressursar (tid, utstyr og kompetanse) for å kunne nytte systemet?*
 - *Kva opplæring får dei tilsette knytt til internkontroll?*
- *Er det etablert rutinar for oppfølging av at internkontrollen fungerer slik den var tenkt?*
 - *Korleis vert det sikra at internkontrollsystemet er oppdatert?»*

Arbeid med forvaltningsrevisjon.**Oppfølging av tidlegare gjennomførte forvaltningsrevisjonar.**«FORVALTNINGSREVISJON KRAFTFONDET».

I 2011 vart det gjennomført forvaltningsrevisjon av kraftfondet i Kvinnherad kommune.

Rapport etter forvaltningsrevisjonen vart lagt fram, og kontrollutvalet gjorde innstilling til kommunestyret om å følgja opp alle dei tilrådingar som var gjeve av Deloitte, til ting som burde utbetrast når det gjeld arbeid med forvaltning av kraftfondet.

Kommunestyret handsama saka i møte 26.05.2011. Representant frå investeringsutvalet la fram forslag til vedtak som innebar at nokre av tilrådingane frå kontrollutvalet vart utelete. Det framsette forslaget fekk fleirtal i kommunestyret, og følgjande vedtak vart fatta:

Vedtak frå kommunestyret den 26.05.11.:

- *"Kommunestyret merker seg det som kjem fram i rapport etter forvaltningsrevisjon av kraftfondet.*
- *Kommunestyret ber rådmannen syta for:*
 1. *Sikrar at reglement for finansforvaltning i tilstrekkeleg grad skildrar rapportering til kommunestyret.*
 2. *Etablere skriftlege administrative rutinar for forvaltning av kraftfondet.*
 3. *Gjennomføre revisjon av dagens investeringsstrategi med hovudmål å tydeleggjere dagens bruk av stresstestingsverktøy som grunnlag for risikovurderingar og risiko profil.*
 4. *Sikre at rapportering til kommunestyret er tilstrekkeleg for styring og kontroll i samsvar med det til ein kvar tid gjeldande regelverk."*

Kontrollutvalet merka seg vedtaket i kommunestyret, og gav i sitt neste møte følgjande kommentarar til vedtaket:

"Kontrollutvalet merkar seg her at det var investeringsutvalet som kom med framlegg til vedtak, som det vart fleirtal for i kommunestyret. Ein merkar seg vidare at m.a. pkt.3, 4 og 7 i innstillinga frå kontrollutvalet var teke vekk i vedtaket som det vart fleirtal for. Ein har med det vedteke at det ikkje er naudsynt å:

- *Definera nærare kva som representerer vesentleg finansiell risiko for kommunen*
- *At det vert sikra at uavhengig instans gjer ein vurdering av rutinar for forvaltning av kraftfondet*
- *Sikrar at val av fondsforvaltar og kjøp av forvaltartenester blir gjennomført i samsvar med retningslinjer og sentralt regelverk, og at kjøp av forvaltartenester vert tilstrekkeleg skildra i innkjøpsreglementet.»*

Kontrollutvalet har i løpet av 2012 etterspurd og fått informasjon om korleis dette arbeidet vert følgt opp. I samband med årsmelding for kontrollutvalet for 2012, er det sendt førespurnad til rådmann om å gjere greie for status ved årsskiftet 2012 / 2013.

Rådmann har svara slik når det gjeld oppfølging av dei 4 punkta som kommunestyret har vedteke:

1. *Det er ikkje lagt fram eige «utkast til reglement for investeringsutvalet».*
Rapportering til kommunestyret er sikra gjennom dei administrative rutinane som er vedteke og som så langt ser ut til å fungere tilfredstillande.
2. *Skriftlege administrative rutinar for forvaltning av kraftfondet er utarbeidd. Desse ser så lagt ut til å fungera tilfredstillande.*
3. *Sak om endring av investeringsstrategi for Kraftfondet vart vedteke i kommunestyret 26.april 2012.*

4. *Månedlig vert det lagt ut på heimesida til kommunen status for Kraftfondet. Innkallingar til utvalet og møtereferat ligg på same side. Tilbakemelding frå utvalet tilseier at dette fungerer på ein tilfredstillande måte.*

Kontrollutvalet ser det som ei viktig oppgåve å framleis følgja opp vedtaket som kommunestyret gjorde når det gjeld å forbetra rutinane for handsaming av kraftfondet. Dette vil utvalet gjera ved å etterspørja informasjon om arbeidet til investeringsutvalet og arbeid med forvaltning av gjeldande regelverk for kraftfondet.

FORVALTNINGSREVISJON AV KOMMUNEN SI HANDSAMING AV SAK OM FINANSIERING AV KUNSTGRASBANE I ROSENDAL

Kontrollutvalet gjennomførte og forvaltningsrevisjon av dette prosjektet i 2011. Bakgrunnen var henvending frå Rosendal Turnlag der det vart stilt spørsmål til den kommunale handsaminga av saka.

Deloitte la fram resultatet etter forvaltningsrevisjonen i rapport til kontrollutvalet. Rapporten vart oversendt kommunestyret, som gjorde slikt vedtak då rapporten vart lagt fram i møte 26.05.11.

1. *”Kommunestyret merkar seg det som kjem fram i rapport etter forvaltningsrevisjon av gjennomgang av kommunen si sakshandsaming i samband med finansiering av kunstgrasbane i Rosendal.*
2. *Kommunestyret ber rådmann syta for:*
 - o *Å etablera system og rutinar som sikrar oppfølging av politiske vedtak.*
 - o *Å gjennomgå sakshandsamingsrutinar og vurdere om desse i tilstrekkeleg grad sikrar at saker blir forsvarleg utgreidd.*
 - o *Å sikre at regelverk knytt til kommunale garantiar blir følgt.*
 - o *Følgje opp pålegg frå Fylkesmannen.*
 - o *Sikre at vedtak med økonomiske konsekvensar blir innarbeidd i årsbudsjett og økonomiplan.*
 - o *Vurdere om rutinar for oppfølging av prosjekt er tilstrekkeleg.*
 - o *Etablere rutinar for formalisering av avtalar.*
3. *Kommunestyret ber om at rådmann legg fram ein plan for korleis tiltak etter forvaltningsrevisjonen vert følgd opp innan 01.09.11.”*

Det vart sett ned ei politisk gruppe som fekk i oppgåve å gjennomgå saka / prosessen, og som skulle utarbeida framtidige retningslinjer ved kommunal deltaking i slike prosjekt i Kvinnherad kommune. Gruppa la fram sitt arbeid hausten 2012. I kommunestyremøte 20.12.12. vart det gjort slikt vedtak då saka om «Kunstgrasbana i Rosendal – tilråding frå arbeidsgruppa.», var oppe til handsaming:

- «1. I utbyggingsprosjekt der kommunen skal delta blir følgjande lagt til grunn:*
- a. *Det skal for alle prosjekt ligge føre skriftleg kontrakt der det går klart fram kven som er partsrepresentant, og kontaktperson i kommunen skal namngjevast.*
 - b. *I kontrakten skal det gå fram kven som er prosjekteigar og det skal vere klare føresegner knytt til budsjett, gjennomføring, overskriding, momsrefusjon og liknande.*
 - c. *Det må vere gode rutinar for tilbakemelding til formannskap og kommunestyre ved avvik og endringar på prosjekt som er sett i gang. Kommunen dekkjer utgifter ut over godkjent finansieringsplan.*
 - d. *I prosjekt der det er gitt forskoteringar og/eller garantiar i samband med søknad, må søkjar garantere for å kunne dekke rentekostnadane i prosjektperioden fram til spelemidlar og kommunale tilskot kan utbetalast.*
 - e. *Finansieringsplanen skal vera slik: Kommunen deltek i finansieringa av anlegget/anlegga med halvparten av lik sum tilsvarande samla kostnad i godkjent søknad, fråtrekt forventa spelemidlar og forventa refundert meirverdiavgift.*

f. Kvinnherad Idrettsråd blir trekt inn i konkrete utbyggingsplanar i høve nye/ og utbedring av idrettsanlegg i kommunen. Idr.rådet blir og eit råd for samhandling mellom kommune og frivillige idrettslag, spesielt med tanke på budsjettering og planlegging.

2. Arbeidsgruppa si tilråding om kunstgrasbana blir teken til orientering. Kommunen si økonomiske deltaking blir difor ikkje endra.»

Kontrollutvalet har merka seg dette vedtaket.

11 Arbeid med selskapskontroll

Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar § 13 Selskapskontroll lyd slik:

”Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m. Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden. Kontrollutvalget avgjør selv hvem som på dets vegne skal gjennomføre selskapskontroll.”

På bakgrunn av dette gjennomført Deloitte i 2012, på bestilling frå kontrollutvalet, ein analyse av Kvinnherad kommune sin eigarskap for å kunne prioritere kva selskap som kan vera grunnlag for selskapskontroll i perioden. I gjennomføringa av dette arbeidet nytta Deloitte involvering av både administrasjon, politisk nivå og kontrollutvalet.

Resultatet av arbeidet vart plan for selskapskontroll for perioden 2012 – 2016 som inneheld desse selskapskontrollprosjekta i prioritert rekkefølge:

1. Kvinnherad Vekstbedrift AS
2. Fastlandssambandet Halsnøy AS
3. Eigarstyring
4. Kvinnherad Energi og breiband
5. Folgefonntunnelen AS
6. Jondalstunnelen AS
7. Samarbeidsrådet for Sunnhordland IKS

Kontrollutvalet gjorde slik innstilling til kommunestyret då plan for selskapskontroll vart oversendt:

1. *«Framlegg til plan for selskapskontroll vert vedteken slik den ligg føre. Planen erstattar tilsvarende plan for perioden 2008 – 2012*
2. *Planen gjeld for resten av valperioden, 2011 – 2015, og fram til ny plan etter intensjonen vert vedteken i 2016.*
3. *Kommunestyret delegerer mynde til kontrollutvalet til å gjera endringar og omprioriteringar i planen. Kontrollutvalet vil rapportere til kommunestyret om kva kontrollar som er gjennomførte og resultata av desse.*
4. *Planen skal reviderast og evaluerast minst ein gong i valperioden. Kommunestyret delegerer mynde til kontrollutvalet til å gjera denne ”revisjonen” og evalueringa.*
5. *Kontrollutvalet skal rapportere resultatet av selskapskontrollar til kommunestyret minst ein gong kvart år. Viktige revisjonsrapportar skal leggjast fram for kommunestyret etter kvart.»*

Planen vart handsama i kommunestyret 14.06.12. Det vart fatta følgjande vedtak:

1. «Framlegg til plan for selskapskontroll vert vedteken med følgjande endringar:
 1. Eigarstyring
 2. SamarbeidsrådetResten i uprioritert rekkefølge.
Selskap der HFK har majoritet må vera deire kontrollansvar.
Planen erstattar tilsvarende plan for perioden 2008 – 2012.
2. Planen gjeld for resten av valperioden, 2011 – 2015, og fram til ny plan etter intensjonen vert vedteken i 2016.
3. Planen skal reviderast og evaluerast minst ein gong i valperioden.
4. Kontrollutvalet skal rapportere resultat av selskapskontrollar til kommunestyret minst ein gong kvart år. Viktige revisjonsrapportar skal leggjast fram for kommunestyret etter kvart.»

Kontrollutvalet har merka seg at kommunestyret ikkje vil prioritera å gjennomføra selskapskontroll i dei selskapa som kontrollutvalet gjorde framlegg om å sjå på.

Kontrollutvalet har og merka seg at «Eigarskapsmelding for Kvinnherad kommune 2012 – 2013» vart handsama i kommunestyret 22.11.12. Kommunestyret fatta slikt vedtak:

Kommunestyret vedtek "Eigarskapsmelding for Kvinnherad kommune 2012 – 2013", med dei prinsipp og rutinar for eigarskap, selskapsleiing, forvaltning og kontroll som inngår i meldinga og med følgjande tillegg / endringar:

Nr. 10 – tillegg:

Gruppeleiarane i kommunestyret utgjør valkomité i Kvinnherad kommune.

Valnemna si tilråding til styret i heileigde kommunale selskap, skal grunngjevast.

Nr. 14 - (ny tekst):

Samansetjing av selskapsstyre skal vurderast ut frå selskapet sitt føremål.

Valnemnda skal i si innstilling særleg vurdere mogelege rollekonfliktar og habilitetstilhøve etter Forvaltningslova.

Nytt pkt.

Alle som er medlem og/eller representant for Kvinnherad kommune skal rapportera minst ein gong i året om aktiviteten og saker i styra dei sit i.

2.4.7 Kvinnherad Energi AS

Forslag til ny setning om utbytte under "Kommentar":

Forventa utbytte for 2012 og 2013 vert sett til kr. 9 000 000,00 pr år etter dette vert forventa utbytte sett til 80 % av overskotet.

2.Forslag til ny setning under "Kommentar":

Før forhandlingar om oppkjøp av andre selskap eller deler av andre selskap, fusjon eller kjøp av distribusjonsnett skal det innhenta godkjenning frå Generalforsamlinga.

Tekst s.71 Ta vekk/stryk:

Ein kan vurdere eigenkapitalen i eit AS slik:

Tab: (ikkje gjengitt her)

Ut frå tabellen vert forventa utbytte i 2013 til kr.9 mill.

Kvinnherad Energi 2.4.7 Tilleggs kommentar:

Presiseringar i denne eigarskapsmeldinga skal fylgjast opp med naturlege/nødvendig justeringar av vedtekter og strategidokument.

SIM 2.3.2. Tilleggs kommentar:

Dersom det blir vurdert at SIM skal gje utbytte, skal dette klarerast med eigarane ved kommunestyret.»

Kontrollutvalet har merka seg vedtaket etter handsaming av Eigarskapsmelding i kommunestyret. Utvalet vil følgja opp sitt arbeid med selskapskontroll i tida framover, ved å, mellom anna, be om ei orientering om arbeid med «Eigarskapsmelding for Kvinnherad kommune» til hausten

SELSKAPSKONTROLL AV SUNNHORDLAND INTERKOMMUNALE MILJØVERK (SIM) IKS

På hausten 2011 kom spørsmålet opp om å gjennomføra selskapskontroll for å sjå på SIM IKS og SIM-konsernet sin organisering, men også korleis kommunane på ein betre måte kan få stetta kravet om betre eigarstyring av selskapet. Kontrollutvala i nokre av dei andre eigarkommunane tok initiativ til å spørja resten av eigarkommunane om dei ønskte å delta i dette prosjektet. Det vart laga utkast til prosjektplan som vart sendt over til kontrollutvala, og utvalet i Kvinnherad kommune gjorde vedtak om å vera med i prosjektet.

Føremålet med prosjektet skulle vera:

- Undersøka om **eigarkommunane** har etablert styringsdokument, system og rutinar for å sikre at SIM IKS driv i samsvar med vedtekter, kommunale vedtak og regelverk.
- Vidare skulle det gjerast undersøking om **SIM IKS** har etablert styringsdokument, system og rutinar som sikrar at selskapet driv i samsvar med interne retningslinjer, lover, reglar, politiske vedtak og føringar.

Følgjande **problemstillingar** skulle undersøkast:

1. Korleis sikrar eigarkommunane at selskapet (SIM IKS) driv i samsvar med selskapsavtalen, kommunale vedtak og andre føringar frå eigar?
 - Er selskapsavtalen i samsvar med politiske vedtak?
 - I kva grad omhandlar selskapsavtalen kommunane si moglegheit for styring og kontroll av selskapet?
 - I kva grad påverkar den noverande organiseringa av SIM-konsernet den politiske styringa av selskapet?
 - Blir representantskapet tilstrekkelig informert og involvert i viktige avgjerder for selskapet?
 - Kva moglegheiter har eigarkommunane til å disponere delar av kapitalen i selskapet?
 - Har eigarkommunane etablert system og rutinar for å sikre at SIM IKS driv i samsvar med sentrale lover og reglar?
2. I kva grad har SIM IKS etablert styringsdokument, system og rutinar som sikrar at drifta skjer i samsvar med interne retningslinjer og regelverk?
 - I kva grad er rollar og ansvar avklart/definert?
 - Har SIM IKS etablert etiske retningslinjer, og blir desse eventuelt etterlevd?
 - Har selskapet (SIM IKS) etablert ei tenleg styring av dotterselskap?
 - Kva rutinar, fullmaktar og praksis har SIM IKS knytt til:
 - o inngåing av kontraktar
 - o låneopptak
3. Er SIM Næring sin praksis med konsernbidrag til dotterselskap i konsernet i samsvar med regelverk og interne rutinar?
4. Er konsernet sin praksis for uttak av utbytte i dotterselskap i samsvar med gjeldande regelverk?
5. Sikrar dagens organisering av SIM IKS at regelverket om sjølvkost blir etterlevd?

Då rapporten etter gjennomført selskapskontroll førelåg, drøfta kontrollutvalet ut frå dei tilrådingane som kom fram der. Kontrollutvalet delte innstillinga si inn i kva Kvinnherad kommune sjølv må syta for, og kva ein bør sjå til at SIM IKS skal følgja opp. Når det gjeld kommunen sine oppgåver å arbeida vidare med, gjorde utvalet tilråding om at kommunestyret ber om at det vert laga ein handlingsplan for vidare oppfølging.

Kommunestyret handsama rapporten i sitt møte 26.09.12., og det vart fatta slikt vedtak:

«PKT 1 – Kommunestyret ber rådmann syta for:

1. Samhandling med SIM IKS, med målsettinga om å etablera årleg eigarmøte mellom kommunen og SIM IKS.
2. Praktisk opplegg og regelmessig gjennomføring av obligatorisk opplæringsprogram for styre- og generalforsamlingsrepresentantar.
3. Forslag til kommunestyret om korleis kommunen kan etablera praksis med at kommunestyret handsamar saker som skal opp i representantskapsmøte i SIM IKS.
4. Å sikra regelmessig informasjonsutveksling mellom representantskapsmedlemmane og administrativt nivå i kommunen.
5. Å etablera rutinar som gjer det mogleg å følgja opp at SIM IKS driv i samsvar med gjeldande regelverk.
6. Eigarskapsmeldinga til Kvinnherad kommune skal visa korleis dette arbeidet skal følgjast opp vidare.

PKT 2 – Kommunestyret ber Kvinnherad kommune sine eigarrepresentantar i SIM IKS syta for oppfølging av tilrådingane i kapittel 10 i rapporten:

1. At alle prosessar knytt til prissetting av tenester mellom SIM Næring og SIM Tankrenovasjon blir utført av uavhengige partar utan eigarinteresser i SIM Tankrenovasjon AS.
2. At representantskapet vurderer å inkludere følgjande endringar i selskapsavtalen for å auke moglegheita for styring og kontroll:
 - o Pålegge styret auka rapporteringsplikt (t.d. saker av prinsipiell eller politisk karakter)
 - o Fastsette krav til kva saker som skal handsamast i representantskapet (t.d. saker av prinsipiell karakter/rutinar i dotter- / dotterdotterselskap) jf. § 7, andre ledd i IKS-lova.
3. At det blir gjennomført årleg eigarmøte mellom selskapet og dei einskilte eigarkommunane.
4. At det blir klargjort kva rolle og forpliktingar SIM Næring AS og SIM Tankrenovasjon AS skal ha ovafor morselskapet.
5. At SIM IKS syter for at etiske retningslinjer for selskapet vert implementert og teke i bruk.
6. At SIM IKS sikrar at alle rutinar er oppdaterte, basert på gjeldande regelverk og i samsvar med overordna kvalitetsdokument for selskapet.
7. At SIM IKS utarbeider rutinar for korleis selskapet skal handtere innkjøp der dotter- / dotterdotterselskap er potensielle tilbydarar, og gjer rutinane kjent for eigarane.
8. At det blir avklart korleis eigarkommunane har tildelt oppdraget til SIM IKS (einerett eller eigenregi), og om krava til denne tildelingsforma er tilfredsstilt.
9. At SIM IKS gjer naudsynte endringar i sjølvkostrekneskapen slik at selskapet sin praksis blir i samsvar med retningslinjene for sjølvkost.»

Kontrollutvalet vil sjå til at oppfølging av dette vedtaket vert arbeidd med vidare framover.

12 Arbeid med rekneskapsrevisjon. Den økonomiske situasjonen i Kvinnherad kommune.

Kontrollutvalet sin uttale om Kvinnherad kommune sin årsrekneskap for 2011, hadde bl.a med desse opplysningane:

- driftsrekneskapen viste kr 659.203.364 til fordeling drift
- eit rekneskapsmessig meirforbruk på kr 55.691.521, og
- eit negativt netto driftsresultat på - kr 50.170.460.

Rådmannen skriv i årsmeldinga om resultatet i Kvinnherad kommune i 2011:

”Rekneskapsresultata til kommunen har variert dei siste åra. Finanskrise første året i valperioden gav eit underskot på 47,4 mill. kr. Andre året gav 44,2 mill. kr. i overskot, og tredje året enda med nytt overskot på 43,2 mill. kr. Det fjerde og siste året enda med heile 55,7 mill. kr. i underskot, og dermed vart samla resultat for perioden eit underskot på 15,7 mill. kr. Til samanlikning enda førre valperiode med eit overskot på 98,3 mill. kr.

Underskotet i 2011 skuldast først og fremst svikt i inntektene, og då spesielt skatteinntektene og konsesjonskraftinntektene. På toppen kom kraftfondet med negativ avkastning.”

Kontrollutvalet meiner rekneskap og årsmelding for kommunen er lagt fram på ein god måte.

13 Skatteoppkreivjarfunksjonen.

Kontrollutvalet har og hatt kommunen sitt skatterekneskap, årsmeldinga frå skatteoppkreivjar og kontrollrapport frå Skatteetaten for 2011 til handsaming.

Kontrollutvalet merka seg Skatteetaten, Skatt Vest, sin konklusjon med at Kvinnherad kommune har ein skatteoppkreivjarfunksjon som i det alt vesentlege vert utført på ein tilfredstillande måte, og i samsvar med gjeldande regelverk. Det er likevel peika på, i kontrollutvalet sin uttale til skatterekneskapen, at dei siste åra har målkrav om gjennomføring av arbeidsgjevarkontrollen ikkje vorte følgt opp i tilstrekkeleg grad.

Kontrollutvalet sin uttale til skatterekneskapen og kontrollrapporten frå Skatt Vest vart sendt over til kommunestyret.

14 Tilsyn frå Fylkesmannen.

Når Fylkesmannen gjennomfører tilsyn i kommunane, vert det utarbeida rapport etter tilsynet, som vert sendt til kommunen. I rapportar etter slik gjennomgang av tenestoområde, gjev Fylkesmannen tilråding, melding eller pålegg til kommunen om kva som bør følgjast opp innanfor saksfeltet. Når påpeikingane er følgt opp / utført på ein tilfredstillande måte, sender Fylkesmannen melding om at tilsynssaka er avslutta. Kontrollutvalet ser det som ein av sine oppgåver å følgja med i slike tilsynssaker.

Det er gjennomført tilsyn i Kvinnherad kommune når det gjeld «Barnevernstenesta», i året som har gått. Kontrollutvalet vil halda seg oppdatert når det gjeld oppfølgingsarbeid etter dette tilsynet.

15 Dei viktigaste orienteringssakene til kontrollutvalet 2012.

- Budsjettstatus for kontrollutvalet sitt budsjettområde
- Tertialrapportar
- Om arbeid med nytt reglement for politiske utval
- Oversyn over alle planar som Kvinnherad kommune har
- Om arbeid med veg- og gateadresser i kommunen
- Om rutinar for føring og kontroll av reiserekningar
- Spørsmål vedr. habilitet, initiativ til kurs i dette emnet
- Informasjon om system og rutinar for vedtaksoppfølging og internkontrollarbeid

Kvinnherad 18. februar 2013

Sølvi Ulvenes
leiar i kontrollutvalet